

© IVAN DE CLERCQ

Monique en Luc geloven in de voordelen van koolstofopslag

Landbouw heeft iets unieks te bieden aan maatschappij

Opslaan van CO₂ in de bodem hoeft niet gepaard te gaan met hoogtechnologische oplossingen. Het kan ook door maatregelen op boerenmaat. Monique Adams en Luc Vanschoenbeek zien dat CO₂-opslag past in hun landbouwfilosofie en dat de inspanningen voor iedereen een win-winsituatie kunnen zijn.

Ivan De Clercq

Monique Adams heeft in Rummen (Geetbets) een kalvermesterij van 400 dieren, en bijbehorend akkerland voor een deel ruwvoedervevoorziening van de kalveren. Partner Luc heeft een landbouwbedrijf met focus op akkerbouw bestaande uit tarwe, gerst, mais, bieten en wat aardappelen. "Het gaat om twee aparte bedrijven, maar in de praktijk doen we alles samen. We leren van

elkaar, maar we denken ook over veel hetzelfde", legt Monique uit.

Wat je geeft, krijg je terug

Over het belang van een goede bodem bijvoorbeeld. De gronden in Geetbets en Herk-de-Stad zijn erg variabel en variëren van iets zwaardere tot erg lichte gronden. Op plekken bevat de grond veel ijzer, wat de bodem hard en weinig doorlaatbaar maakt voor water.

"Het is hier een overgangsgebied met de echt goede akkerbouwgronden. Zo'n 25 km verderop hebben ze twee ton extra graanoogst met dezelfde inspanningen", vertelt Luc. "Hier moeten de gronden optimaal bewerkt worden om dat laatste eruit te halen, maar er valt mee te boeren. Wat je de bodem geeft, krijg je ook terug in opbrengst."

Vol gewas

Luc is een enthousiaste believer van groenbedekkers. "We hebben altijd meer groenbedekkers gezaaid dan wat vereist was als ecologisch aandachtsgebied. De praktijk is leidend bij de keuze van groenbedekker. Ik wil geen half ontwikkeld gewas, maar een vol gewas dat ook echt iets bijdraagt aan de bodem. Daarom kiezen we ook voor

een grotere zaaidichtheid dan wordt voorgeschreven."

De voorbije jaren werd zo meer voor snijrogge-winterrogge gekozen. Het geeft een mooi vol gewas dat je in het voorjaar kan onderwerken. Ook bladrammenas en facelia werden al (in mengeling) gebruikt. Dit jaar komen daar nog eens op advies van de fytoadviseur zonnebloemen bij. "We zien graag bloemen", klinkt het als bijkomend argument.

Betere bodem

Koolstofopbouw is een werk van lange adem. Via bodemanalyse is de totale opbouw van koolstof meetbaar, maar sowieso gaat het om een langzaam proces. Vaak voel of zie je het verschil bij veldbewerkingen of bij extreme weersomstandigheden, vooraleer je het ook effectief kan meten in het veld via bodemanalyses. Toch brengen de investeringen in koolstofopbouw ook op, zijn Monique en Luc overtuigd. "Nog los van de koolstofopbouw wil je als boer een goede structuur in de bodem, net zoals ook de pH in orde moet zijn. Alles begint met de bodem beter willen maken", vertelt Monique. Luc merkt op dat land waar de groenbedekker niet gelukt is, zich taaier laten bewerken. Ook de onkruiddruk is merkbaar minder op percelen waar een groenbedekker de bodem heeft kunnen bedekken. Op velden waar diepwortelend bladrammenas stond in de winter, is de grond veel minder toegeslemt en kruimeliger, is Lucs ervaring.

Clean air van Claire

De positieve ervaringen op het veld maakten dat Monique en Luc zich meer verdiepten in de voordelen die die koolstofopbouw biedt, onder andere in het project Landbouwers-Koolstofbouwers, getrokken door de Bodemkundige Dienst van België (BDB). Toen BDB en Boerenbond aankondigden samen te willen werken met

het CO₂-platform Claire, waren Monique en Luc beiden geïnteresseerd.

Claire (Clean Air) is een lokaal en digitaal platform dat bedrijven, verenigingen en overheden die kiezen voor klimaatneutraliteit maar hier zelf niet volledig in slagen, verbindt met lokale projectaanbieders zoals landbouwers en natuurverenigingen en die de mogelijkheid hebben om CO₂-uitstoot te vermijden of CO₂ vast te leggen in de bodem als biomassa onder de vorm van koolstof. Voor de tonnen CO₂ die worden gekocht, wordt er telkens een lokaal project gezocht dat deze CO₂-tegen een vergoeding zal reduceren, vermijden of opslaan. Boeren kunnen binnen de samenwerking momenteel kiezen uit tien maatregelen. De Bodemkundige Dienst van België waarborgt dat de maatregelen doen wat ze beloven.

Deel van de oplossing

Milcobel was bij de eerste om een deel van hun uitstoot via het Claire-platform te compenseren via de projecten van twee landbouwbedrijven – waaronder dat van Monique en Luc. Het gaat om 300 ton CO₂ gespreid over drie jaar. Die CO₂ zullen Monique en Luc weten vast te leggen door onder andere voor het eerst compost te gebruiken, nog meer groenbedekkers te zaaien na de graanoogst, en ook wilgen langs een grachtkant aan te planten. Bij de wilgen zijn het de wortels van de wilgen die de meeste CO₂-vastleggen. "Je moet het in de eerste plaats doen omdat je zelf in de voordelen ervan gelooft. Dat we via Claire een extra inkomen kunnen bekomen, is leuk meegenomen en zien we ook als een extra waardering. We pionieren ook mee omdat we de landbouw wars van alle negativiteit positief in het daglicht willen stellen. Landbouw doet al heel veel dingen goed, en initiatieven als deze tonen dat landbouw een deel van de oplossing is." ■

Wie of wat is Claire?

Claire is het eerste lokale CO₂-platform in België, waarbij Claire staat voor Clean Air. Wist je dat Boerenbond samenwerkt met Claire en het samen met de Bodemkundige Dienst van België mogelijk maakt om lokale landbouwprojecten op dit platform aan te bieden? Leer er meer over door het webinar te herbekijken via www.boerenbond.be/actualiteit/wat-weet-jij-over-carbon-farming, of door de brochure te downloaden op www.claire-co2.com/carbon-farming-brochure. Wil je een project indienen, mail dan naar carbonfarming@boerenbond.be.

"Landbouw doet al heel veel dingen goed."

Welke top 5-maatregel past jou?

Ook de coöperatie Vlaams Hoevevond gaat samen met Colruyt Groep op zoek naar maatregelen om koolstof in de bodem te fixeren. Zij gingen onder meer aan de slag met een top 5 van haalbare, laagdrempelige maatregelen.

Surf naar www.boerenbond.be/koolstof-bodem

LEES MEER
op onze website

